

Кабінет Міністрів України

Офіс Президента України

Міністерство фінансів України

Міністерство культури України

Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету

Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики

"24" липня 2026 р.

СПІЛЬНА ЗАЯВА

Ради з державної підтримки кінематографії

та Громадської ради при Державному агентстві України з питань кіно

Щодо забезпечення належного фінансування Державного агентства України з питань кіно у проєкті Державного бюджету України на 2027 рік

Звертаємося до вас у зв'язку з формуванням проєкту Державного бюджету України на 2027 рік та необхідністю забезпечення належного фінансування державної політики у сфері кінематографії.

Вже п'ятий рік Україна веде боротьбу не лише за свою територію, а й за власну історію, культуру, ідентичність та право самостійно формувати гуманітарну політику. У цих умовах український кінематограф є важливим елементом національної безпеки, міжнародної культурної дипломатії, протидії російській пропаганді, збереження історичної пам'яті та формування української ідентичності.

Саме тому державна підтримка кінематографії є не видатками на окрему галузь, а інвестицією у стійкість держави та її гуманітарну безпеку.

На сьогодні бюджетною декларацією на 2027 рік передбачено лише **128 млн гривень** на сферу кінематографії через Держкіно. Такий обсяг фінансування є недостатнім не лише для розвитку галузі, а й для виконання державою власних законодавчих зобов'язань.

Особливе занепокоєння викликає те, що практика поступового скорочення фінансування перетворюється на системну тенденцію. За цих умов неможливо забезпечити реалізацію державної політики у сфері кінематографії, розвиток національного кіновиробництва, міжнародну присутність українського кіно, підтримку дебютів, популяризацію українського аудіовізуального продукту та інші напрями, визначені законодавством.

Особливої актуальності це питання набуває після оновлення Закону України «Про державну підтримку кінематографії в Україні».

Законом суттєво розширено інструменти державної підтримки та передбачено **тринадцять окремих форм державної підтримки кінематографії**, серед яких девелопмент, виробництво фільмів, міжнародне співробітництво, популяризація українського кіно, підтримка кінематографічної освіти, збереження кінематографічної спадщини, система cash-rebate, національних рібейтів та інші напрями.

Кожна із цих форм є складовою державної політики. За відсутності фінансування вони залишаються лише декларативними нормами закону, що фактично унеможлиблює його реалізацію.

Крім того, новою редакцією Закону визначено орієнтир щодо мінімального рівня фінансування державної підтримки кінематографії — **не менше 0,2 відсотка видатків загального фонду Державного бюджету України**. Ця норма відображає усвідомлення державою стратегічного значення кінематографії як складової гуманітарної політики, національної безпеки, міжнародної комунікації та розвитку креативної економіки.

Безумовно, досягнення такого рівня фінансування потребує поетапного впровадження. Проте подальше збереження фінансування в обсязі лише 128 млн грн означатиме обмеження реалізації державної політики у сфері кінематографії. Що, своєю чергою, може негативно вплинути на суміжні стратегічні напрями — культурну та гуманітарну політику, інформаційну та національну безпеку.

Ми також позитивно оцінюємо впровадження державної ініціативи з підтримки культури **«Тисячovesна»**, спрямованої на створення українського продукту. Водночас вважаємо принципово важливим, щоб ця програма не підміняла собою систему державної підтримки в сфері кінематографії, визначену Законом України «Про державну підтримку кінематографії».

Оптимальною моделлю розвитку вважаємо - проведення конкурсів окремими спеціалізованими інституціями відповідно до їх законодавчо визначених повноважень та професійної експертизи. Саме **такий підхід дозволить зберегти інституційну тяглість, прозорість процедур, незалежність експертного оцінювання та багаторічний досвід, напрацьований профільними державними структурами**, зокрема: Державним агентством України з питань кіно, Українським культурним фондом, Українським інститутом книги, Держмистецтв та іншими державними інституціями.

Державне агентство України з питань кіно є єдиним спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади, відповідальним за реалізацію державної політики у сфері кінематографії. Відтак, позбавлення Держкіно можливості повноцінно реалізовувати конкурсні механізми державної підтримки фактично означатиме втрату однієї з його ключових функцій, визначених законом, та призведе до послаблення інституційної спроможності держави у сфері кінематографії.

Переконані, що саме сьогодні Україна повинна не згортати державну підтримку кінематографії, а навпаки — використовувати її як інструмент зміцнення національної ідентичності, інформаційної безпеки, міжнародної культурної дипломатії та післявоєнного економічного відновлення.

Українське кіно є одним із найефективніших засобів формування історичної пам'яті, протидії російській пропаганді, поширення української культури у світі та розвитку креативних індустрій.

У зв'язку з викладеним **закликаємо:**

- Під час підготовки проєкту Закону України «Про Державний бюджет України на 2027 рік» забезпечити належне фінансування державної підтримки кінематографії через Держкіно відповідно до вимог Закону України «Про державну підтримку кінематографії в Україні»;
- Врахувати визначений законом орієнтир щодо мінімального рівня фінансування державної підтримки кінематографії у розмірі **0,2 % видатків загального фонду Державного бюджету України**;
- Як першочерговий та реалістичний етап відновлення повноцінної державної підтримки передбачити фінансування сфери кінематографії у **розмірі не менше 2,8 млрд гривень**, що дозволить забезпечити проведення конкурсних відборів, запуск усіх форм державної підтримки, передбачених законом, реалізацію міжнародних програм, популяризацію українського кіно, підтримку дебютів, розвиток кінематографічної освіти, збереження національної кінематографічної спадщини та виконання інших функцій державної політики;
- Забезпечити проведення конкурсних відборів Державним агентством України з питань кіно відповідно до Закону України «Про державну підтримку кінематографії в Україні», із збереженням незалежних експертних процедур, інституційної спадкоємності та професійної автономії;
- Не допустити звуження законодавчо визначених повноважень Державного агентства України з питань кіно та забезпечити подальший розвиток його інституційної спроможності.

Переконані, що підтримка українського кінематографа сьогодні є не лише питанням розвитку культури, а й питанням державної стійкості, гуманітарної безпеки, міжнародного авторитету України та інвестицією у майбутнє нашої держави.

Сподіваємося на вашу підтримку та врахування позиції професійної кіноспільноти під час ухвалення рішень щодо формування Державного бюджету України на 2027 рік.

Галина Вярвельська
Голова Ради з державної підтримки кінематографії

e-mail: rdpk@usfa.gov.ua
тел.: +38 067 405 54 23

Олександр Борисенко
Голова Громадської ради при Державному агентстві України з питань кіно

e-mail: gromrada@usfa.gov.ua
тел.: +38 067 409 27 02